

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Волинський національний університет імені Лесі Українки

Факультет Педагогічної освіти та соціальної роботи

Кафедра Загальної педагогіки та дошкільної освіти

СИЛАБУС

нормативної навчальної дисципліни циклу професійно-орієнтованих
дисциплін

Педагогіка

(Сучасні педагогічні технології. Методика виховної роботи)

підготовки бакалаврів

Спеціальності **014 Середня освіта**

(«Математика», «Інформатика», «Фізика», «Географія. Економіка»,
«Біологія, природознавство і здоров'я людини», «Фізична культура»,
«Хімія», «Природничі науки»)

Освітньої програми **Середня освіта**

(«Математика», «Інформатика», «Фізика», «Географія. Економіка»,
«Біологія, природознавство і здоров'я людини», «Фізична культура»,
«Хімія», «Природничі науки»)

Силабус навчальної дисципліни «Педагогіка» (Сучасні педагогічні технології. Методика виховної роботи) підготовки бакалаврів, галузі знань «01 Освіта/Педагогіка», спеціальності 014 «Середня освіта» («Математика», «Інформатика», «Фізика», «Біологія, природознавство і здоров'я людини», «Географія. Економіка», «Фізична культура», «Хімія», «Природничі науки»), за освітньо-професійною програмою 014 Середня освіта («Математика», «Біологія і », «Інформатика», «Фізика», «Біологія, природознавство і здоров'я людини», «Географія. Економіка», «Фізична культура», «Хімія», «Природничі науки»)

Розробник: Бартків Оксана Степанівна, доцент кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти, кандидат педагогічних наук.

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти
протокол № 2 від 23 вересня 2020 р.

Завідувач кафедри: (Семенов О.С.)

Бартків О.С., 2020 р.

I. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	01 Освіта/Педагогіка 014 Середня освіта Середня освіта	Нормативна/Цикл дисциплін професійної підготовки
Кількість годин / кредитів _180_/__6_		Рік навчання 2
		Семестри -3-4-ий__
		Лекції 36год.
		Практичні (семінарські) 36 год. Лабораторні ____ год. Індивідуальні _____ год.
		Самостійна робота 96__ год.
ІНДЗ: є		Консультації__12__ год.
	Форма контролю:екзамен	
Мова навчання		українська

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	01 Освіта/Педагогіка 014 Середня освіта Середня освіта	Нормативна/Цикл дисциплін професійної підготовки
Кількість годин / кредитів _180_/__6_		Рік навчання 2
		Семестри -3-4-ий__
		Лекції 10 год.
		Практичні (семінарські) 14 год. Лабораторні ____ год. Індивідуальні _____ год.
		Самостійна робота 134__ год.
ІНДЗ: є		Консультації__22__ год.
	Форма контролю:екзамен	
Мова навчання		українська

II. Інформація про викладача

Бартків Оксана Степанівна

Науковий ступінь кандидат педагогічних наук

Вчене звання доцент

Посада доцент кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти

Контактна інформація 0997366736, [Bartkiv.Oksana@eenu.edu.ua/](mailto:Bartkiv.Oksana@eenu.edu.ua)

bartciv.oksana@gmail.com

Дні занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>;

MOODLE: <http://194.44.187.60/moodle/course/view.php?id=1204>

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу.

Силабус навчальної дисципліни «Педагогіка (Сучасні педагогічні технології. Методика виховної роботи)» підготовлено відповідно освітньо-професійній програмі підготовки фахівців за спеціальністю 014 «Середня освіта» («Математика», «Інформатика», «Фізика», «Біологія, природознавство і здоров'я людини», «Географія. Економіка», «Фізична культура», «Хімія», «Природничі науки»).

Об'єктом вивчення навчальної дисципліни є організація освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти за предметною спеціальністю.

Предметом – зміст, форми та методи організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

Навчальна дисципліна «Педагогіка (Сучасні педагогічні технології. Методика виховної роботи)» розкриває основні вимоги до організації навчального процесу в закладах загальної середньої освіти як цілісного й системного процесу, його структуру, мету і завдання, закономірності, зміст, методи, форми, засоби, умови формування компетентного учителя закладу загальної середньої освіти за спеціальністю 014 «Середня освіта» («Математика», «Інформатика», «Фізика», «Біологія, природознавство і здоров'я людини», «Географія. Економіка», «Фізична культура», «Хімія», «Природничі науки») відповідно до ОПП підготовки фахівця.

Застосовуючи в майбутній професійній діяльності новітні технології навчання й виховання майбутні вчителі зможуть суттєво вплинути на створення в закладах загальної середньої освіти сприятливого освітнього середовища, розвиток школярів середнього та старшого шкільного віку та сприяти актуалізації їхніх внутрішніх резервів для повноцінної творчої самореалізації в усіх сферах життєдіяльності.

Основні теоретичні положення навчального курсу висвітлює п'ятнадцять тем. Контекстність розкриття фундаментальних положень змісту дидактики(сучасних педагогічних технологій) та методики виховної роботи досягається через створення умов, максимально наближених до професійної діяльності.

Курс буде цікавим тим, хто вмотивований до ефективної організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

2. Пререквізити. Постреквізити.

Попередніми курсами, на яких базується дисципліна «Педагогіка» (Сучасні педагогічні технології. Методика виховної роботи) є: логіка, психологія вікова та педагогічна, інклюзивна освіта.

Дисципліни, для вивчення яких потрібні знання і уміння з дисципліни «Педагогіка» є: фахові методики біології, природознавства, фізики, хімії, інформатики, математики, фізичної культури та ін.

3. Мета і завдання навчальної дисципліни.

Мета та завдання навчальної дисципліни полягають у формуванні в майбутніх учителів закладів загальної середньої освіти інтегральної та системи загальних і фахових компетентностей планування, організації та проведення навчальних занять, виховних справ, виховання та розвитку особистості в закладах загальної середньої освіти з визначенням їх діагностичної мети, завдань, змісту, форм, методів тощо.

Викладання навчальної дисципліни передбачає поєднання інтерактивних і традиційних форм навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються платформа дистанційного навчання MOODLE, спеціальні інформаційні технології, такі як відео, інтерактивні елементи, онлайн консультування тощо.

4. Результати навчання (компетентності)

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні завдання та проблеми професійній сфері при здійсненні педагогічної діяльності або у процесі навчання, що
----------------------------	---

	передбачає проведення досліджень чи здійснення інновацій, які характеризуються невизначеністю умов та вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК3. Здатність вступати в толерантну комунікацію, бути зрозумілим, спілкуватися без обмежень (учні, вчителі, батьки)</p> <p>ЗК4. Знання та розуміння предметної професійної діяльності та здатність до професійного самовдосконалення та навчання протягом життя.</p> <p>ЗК5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК6. Здатність адаптуватися до умов сьогодення та забезпечити безпечно освітнє середовище різного соціального-економічного контексту</p> <p>ЗК8. Здатність працювати автономно та в команді, оцінювати, забезпечувати якість виконаних робіт та приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК9. Визнання морально-етичних аспектів професійної діяльності і необхідності академічної доброчесності.</p> <p>ЗК10. Здатність до використання сучасних інформаційних технологій у професійній діяльності.</p>
Фахові компетентності (ФК)	<p>ФК 5. Здатність організовувати позаурочну та позакласну діяльність учнів з фахових дисциплін із урахуванням вимог програми ЗНЗ.</p> <p>ФК 7. Здатність до організації роботи з використанням сучасних інформаційних систем та технологій діяльності створення комп'ютерних програм та розробки заходів щодо підвищення їх ефективності.</p> <p>ФК 8. Здатність використовувати набуті методичні знання, вміння і навички для організації і проведення педагогічної діяльності.</p> <p>ФК 9. Здатність застосовувати набуті знання з предметної галузі, сучасних освітніх методик і технологій для формування в учнів ключових і предметних компетентностей відповідно до особливостей шкільного курсу.</p> <p>ФК 10. Здатність вивчати психологічні особливості засвоєння школярами навчальної інформації з метою встановлення ефективності, аналізу та корекції освітнього процесу.</p>
Програмні результати навчання (ПР)	<p>ПРН 1. Володіння знаннями з історії та культури України та інших соціально-гуманітарних наук, що сприяють формуванню національної гідності й патріотизму.</p> <p>ПРН 2. Вміння реалізовувати теоретичні й методичні засади навчання фахових дисциплін для виконання освітньої програми в ЗНЗ.</p> <p>ПРН 3. Володіння засобами рефлексії, навичками оцінювання непередбачуваних проблем у професійній діяльності й обдуманого вибору шляхів їх вирішення.</p> <p>ПРН 4. Володіння уміннями організації співпраці учнів і вихованців та ефективної роботи автономно та в команді із можливостями ефективного використання іноземної мови, спеціальної термінології, пошуку інформації.</p> <p>ПРН 5. Володіння знаннями щодо закономірності розвитку особистості, вікових особливостей школярів, особливості психології та особливих потреб учнів.</p> <p>ПРН 6. Володіння уміннями забезпечувати охорону життя і здоров'я учнів в освітньому процесі та позаурочній діяльності.</p> <p>ПРН 8. Володіння навичками застосовувати сучасні методики і технології, в тому числі й інформаційні, для формування в учнів ключових і предметних компетентностей та забезпечення якості освітнього процесу.</p> <p>ПРН 9. Уміння застосовувати методи діагностування досягнень учнів,</p>

	<p>здійснювати педагогічний супровід процесів соціалізації та професійного самовизначення учнів, підготовки їх до свідомого вибору життєвого шляху.</p> <p>ПРН 10. Володіння, з дотриманням етичних норм, уміннями формувати комунікаційну стратегію з колегами, соціальними партнерами, учнями й вихованцями та їхніми батьками.</p> <p>ПРН 11. Володіння навичками аналізувати програми та підручники з дисциплін за предметною галуззю із позиції реалізації дидактичних принципів навчання, структурувати навчальний матеріал для ефективної організації навчального процесу.</p> <p>ПРН 12. Володіння практичними методами при вивченні наук, уміннями планувати навчальну діяльність, розробляти та ставити експерименти, збирати матеріал, аналізувати та перевіряти гіпотези.</p> <p>ПРН 15. Володіння знаннями з теоретичних основ курсів з предметних галузей основної та старшої школи, з метою формування в учнів цілісної картини світу.</p> <p>ПРН 16. Володіння уміннями використовувати екологічні знання у здійсненні просвітницької діяльності серед вихованців для формування в них наукового мислення і свідомості.</p> <p>ПРН 17. Дотримання норм академічної доброчесності в процесі навчання та провадження науково-педагогічної діяльності.</p>
--	---

5. Структура навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Лек.	Практ.	Конс.	Сам. роб.
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль I. Теоретичні основи та організація освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти					
Тема 1. Предмет і завдання педагогіки. Основні педагогічні категорії. Поняття педагогічних технологій. Характеристика сучасних технологій навчання	10	2	4		4
Тема 2. Розвиток, виховання і формування особистості. Вплив факторів на формування особистості.	12	2	4	2	4
Тема 3. Предмет і завдання теорії навчання. Поняття і сутність процесу навчання. Структурні компоненти процесу навчання. Основні функції навчання. Основні етапи оволодіння знаннями. Загальне поняття про закономірності та принципи навчання. Правила навчання, їх зв'язок із принципами навчання. Принципи навчання в народній дидактиці	10	2	4		4
	8	2		2	4
	8	2		2	4
Тема 6. Загальне поняття про зміст освіти як дидактичну категорію. Фактори, що впливають на зміст	20	4	6	2	8
	10	4			6

освіти. Документи, в яких відображається зміст освіти в школі: навчальні плани, навчальні програми, підручники. Визначення методу навчання. Основні функції методів навчання. Прийом як складова частина методу і як самосійна дидактична категорія. Різні підходи до класифікації методів навчання. Технологія вибору методів навчання. Методи навчання в народній педагогіці					
Тема 8. Форми організації навчального процесу в освітньому закладі. Сутність класно-урочної системи навчання, її позитивні сторони, недоліки, шляхи удосконалення. Основні підходи до класифікації типів уроків. Шляхи підвищення ефективності уроку. Індивідуальні, групові та колективні форми пізнавальної діяльності учнів на заняттях. Факультативні заняття. Індивідуальні та групові заняття, методика їх організації та проведення. Організація навчально-пізнавальної роботи з учнями. Предметні гуртки	14	4	4		6
Тема 9. Контроль та оцінка навчальних досягнень школярів. Суть і види контролю. Функції контролю. Основні вимоги до перевірки і оцінки навчальних досягнень учнів. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів. Рівні навчальних досягнень учнів. Норми оцінок. Організація і методика перевірки і обліку навчальних досягнень учнів.	13	4	4	1	4
Разом за змістовим модулем 1	112	26	26	10	50
Змістовий модуль 2. Теоретичні основи та організація виховного процесу в закладах загальної середньої освіти					
Тема 11. Сутність процесу виховання, методики виховної роботи. Мета виховання в сучасній школі. Діагностичність постановки мети виховної роботи. Закономірності та принципи виховної роботи.	10	2	2		6
Тема 12. Технології виховного процесу в сучасному закладі освіти (технологія морального, естетичного, правового, трудового, екологічного,	20	2	2		16

економічного, фізичного, статевого, патріотичного виховання).					
Тема 13. Методи виховання. Класифікація методів виховання. Характеристика груп методів виховання. Критерії відбору методів виховання.	20	2	2		16
Тема 14. Форми організації виховного процесу. Класифікація форм виховного процесу. Характеристика форм виховної роботи	9	2	2	1	4
Тема 15. Особистість і колектив. Стадії розвитку учнівського колективу. Колективні творчі справи. Шляхи згуртування учнівського колективу:	9	2	2	1	4
Разом за змістовим модулем 2	68	10	10	2	46
Усього годин	180	36	36	12	96

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Лек.	Практ.	Конс.	Сам. роб.
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль I. Теоретичні основи та організація освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти					
Тема 1. Предмет і завдання педагогіки. Основні педагогічні категорії. Поняття педагогічних технологій. Характеристика сучасних технологій навчання	12	2	2		8
Тема 2. Розвиток, виховання і формування особистості. Вплив факторів на формування особистості.	10			2	8
Тема 3. Предмет і завдання теорії навчання. Предмет дидактики. Основні категорії дидактики. Українська народна дидактика: її мета, завдання і зміст.	8				8
Тема 4. Поняття і сутність процесу навчання. Структурні компоненти процесу навчання. Основні функції навчання. Основні етапи оволодіння знаннями. Пізнавальний інтерес як засіб мотивації учіння. Шляхи формування пізнавального інтересу.	10			2	8
Тема 5. Загальне поняття про закономірності та принципи навчання. Правила навчання, їх зв'язок із принципами навчання. Система принципів навчання у різних авторів. Класичні принципи навчання. Взаємозв'язок між принципами	10			2	8

навчання. Системний підхід до реалізації принципів навчання на уроці. Принципи навчання в народній дидактиці					
Тема 6. Загальне поняття про зміст освіти як дидактичну категорію. Фактори, що впливають на зміст освіти. Документи, в яких відображається зміст освіти в школі: навчальні плани, навчальні програми, підручники.	16		2	2	12
Тема 7. Визначення методу навчання. Основні функції методів навчання. Прийом як складова частина методу і як самосійна дидактична категорія. Різні підходи до класифікації методів навчання. Технологія вибору методів навчання. Методи навчання в народній педагогіці	22	2	2		18
Тема 8. Форми організації навчального процесу в освітньому закладі. Сутність класно-урочної системи навчання, її позитивні сторони, недоліки, шляхи удосконалення. Основні підходи до класифікації типів уроків. Шляхи підвищення ефективності уроку. Індивідуальні, групові та колективні форми пізнавальної діяльності учнів на заняттях. Факультативні заняття. Індивідуальні та групові заняття, методика їх організації та проведення. Організація навчально-пізнавальної роботи з учнями. Предметні гуртки	12	2	2		8
Тема 9. Контроль та оцінка навчальних досягнень школярів. Суть і види контролю. Функції контролю. Основні вимоги до перевірки і оцінки навчальних досягнень учнів. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів. Рівні навчальних досягнень учнів. Норми оцінок. Організація і методика перевірки і обліку навчальних досягнень учнів.	5			1	4
Тема 10. Наукові основи управління закладом загальної середньої освіти. Педагогічна рада школи: склад, тематика засідань, періодичність проведення. Органи громадського самоврядування у закладах освіти: конференція, рада закладу освіти,	5			1	4

підкувальна рада, їх повноваження. Методична робота в закладі освіти. Поняття про педагогічний досвід. Види досвіду. Контроль за якістю знань, умінь і навичок. Контроль за веденням шкільної документації.					
Разом за змістовим модулем 1	110	6	8	10	86
Змістовий модуль 2. Теоретичні основи та організація виховного процесу в закладах загальної середньої освіти					
Тема 11. Сутність процесу виховання, методики виховної роботи. Мета виховання в сучасній школі. Діагностичність постановки мети виховної роботи . Закономірності та принципи виховної роботи.	12	2	2		8
Тема 12. Технології виховного процесу в сучасному закладі освіти (технологія морального, естетичного, правового, трудового, екологічного, економічного, фізичного, статевого, патріотичного виховання).	12				12
Тема 13. Методи виховання. Класифікація методів виховання. Характеристика груп методів виховання. Критерії відбору методів виховання.	18	2	2		14
Тема 14. Форми організації виховного процесу. Класифікація форм виховного процесу. Характеристика форм виховної роботи	13	2		1	10
Тема 15. Особистість і колектив. Стадії розвитку учнівського колективу. Колективні творчі справи. Шляхи згуртування учнівського колективу:	15		2	1	12
Разом за змістовим модулем 2	70	6	6	2	56
Усього годин	180	12	14	12	142

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

I. Опрацювати питання.

Тема. Предмет і завдання педагогіки.

1. Користуючись предметними покажчиками до творів А.Макаренка, В.Сухомлинського, випишіть 4-5 тез про важливість педагогічної теорії в діяльності соціального педагога (педагога).

2. Випишіть зі статті К.Д.Ушинського «Про користь педагогічної літератури» судження про роль педагогічної науки в успішності педагогічної діяльності.

Тема. Методи науково-педагогічних досліджень.

1. Підготуйте програму бесіди із старшокласниками на тему «Вільний час учня» і проведіть її з учнями під час навчально-виховної практики.

2. Визначте групу методів вивчення будь-якої риси особистості . Обґрунтуйте доцільність і можливу ефективність їх застосування.

Тема. 3. Принципи навчання.

Випишіть з праць Я.А.Коменського, К.Д.Ушинського міркування про сутність і особливості реалізації вимог певних принципів навчання.

Змоделюйте опорну схему взаємозв'язку між закономірностями і принципами навчання.

Тема. Зміст освіти.

Опрацюйте Національну доктрину розвитку освіти з погляду завдань реформування змісту освіти в Україні.

Ознайомтесь з навчальною програмою з педагогіки, опишіть її структуру; проаналізуйте якою мірою у програмі реалізовані вимоги принципу науковості, систематичності, доступності. Визначте принцип побудови програми (лінійний чи концентричний).

Тема. Методи навчання

Випишіть з праці А.Фурмана «Проблемні ситуації в навчанні» приклади використання проблемно-пошукових методів навчання.

Зверніться до праць А.Макаренка та В.Сухомлинського та випишіть міркування про доцільність використання методів навчання.

Тема. Форми організації освітнього процесу

Зверніться до книги Я.А.Коменського «Велика дидактика» і віднайдіть рекомендації щодо організації навчально-виховного процесу на уроці: проаналізуйте, які з них заслуговують на увагу і в сучасній школі.

Виходячи з позиції „Коли б я був директором”, змоделюйте систему організації навчання у школі майбутнього на засадах гуманізму і демократизму.

Тема. Контроль і оцінка знань учнів.

Складіть завдання для тестової перевірки знань, умінь і навичок студентів певного теми з педагогіки.

Тема. Наукові основи управління загальноосвітнім навчальним закладом.

Ознайомтесь з працею В.Сухомлинського «Розмова з молодим директором школи» і проаналізуйте діяльність керівника школи з відвідування й аналізу уроків учителів.

Література.

1. В.Сухомлинський „Розмова з молодим директором школи”// Вибрані твори.– Т.4.–К.:Рад.шк., 1977

Тема. Методична робота в школі

Проаналізуйте досвід методичної роботи у Павлівській середній школі (В.Сухомлинський «Павлівська середня школа», «Розмова з молодим директором школи».

Тема =. Система освіти і виховання в Україні.

1. Опрацюйте Закон України «Про освіту» і випишіть принципи освіти, завдання навчально-виховних закладів, проаналізуйте, якою мірою і якими шляхами реалізуються у нашій державі принципи освіти.

2. Користуючись довідниками, статистичними даними, розповідями батьків і старших членів родини, підготуйте історичну розвідку « Особливості розвитку освіти в моєму селі, місті у ХХ столітті».

Тема. Роль діяльності і спілкування у розвитку особистості.

Користуючись навчальними посібниками з вікової фізіології та дитячої і вікової психології, випишіть особливості анатомо-фізіологічного і психічного розвитку дітей молодшого, середнього і старшого шкільного віку (в ліву колонку) та педагогічні вимоги до врахування кожної особливості у навчально-виховному процесу (у праву колонку).

Тема. Мета виховання в сучасній школі.

1. Опрацюйте Концепцію національного виховання і випишіть загальну мету виховання.

Тема. Сутність процесу виховання

1. Опрацюйте Закон України «Про освіту», випишіть завдання виховання підрастаючого покоління.

2. Опрацюйте Концепцію національного виховання, випишіть положення про сутність національного виховання, зміст загальнолюдських і національних морально-духовних цінностей.

3. Ознайомтесь з працею В.Сухомлинського «Проблеми виховання всебічно розвиненої особистості» і випишіть тези про розуміння сутності всебічного виховання.

Тема. Методи виховання

Зверніться до творів В.Сухомлинського (користуйтеся предметним покажчиком) і випишіть його судження про методи виховання.

Використовуючи твори А.Макаренка, виберіть слушні думки про місце і роль методів виховання у формуванні особистості. Із творів «Педагогічна поема», «Прапори на баштах» і випишіть декілька яскравих прикладів використання методів виховання.

Тема. Розумове виховання та формування основ наукового світогляду.

Проаналізуйте ставлення В.Сухомлинського до проблем розумового виховання.

Знайомлячись з твором В.Сухомлинського «Серце віддаю дітям», визначте напрями діяльності вчителя з формування культури розумової праці.

Підготуйте інтелектуальну гру для школярів.

Тема. Моральне виховання учнів

Користуючись різними науковими джерелами, випишіть моральні якості особистості. Що характеризують менталітет українського народу.

Тема. Естетичне виховання

1. Обґрунтуйте уявлення українського народу про прекрасне і потворне.

Тема. Фізичне виховання

1. Користуючись збіркою українських прислів'їв, приказок, випишіть 15-20 прислів'їв про ставлення народу до здоров'я.

2. Ознайомтесь з книгою Б.Нікітіна і Л.Нікітіної «Ми, наші діти й онуки» і випишіть оригінальні думки щодо фізичного виховання дітей у сім'ї. Які б ви взяли на озброєння у вихованні власних дітей.

Тема. Трудове виховання

Випишіть з українських фольклорних джерел приклади ставлення народу до праці. Її роль в житті людини.

Випишіть 3 методики вивчення рівня сформованості учнів працелюбства, їх професійної спрямованості.

Тема. Особистість і колектив.

1. Випишіть думки А.С. Макаренка про колектив.

2. В.О. Сухомлинський про колектив.

Тема. Сім'я і сімейне виховання в сучасному суспільстві.

Опрацювавши педагогічну літературу визначте умови успішного виховання дітей в сім'ї.

IV. Політика оцінювання

1. Політика викладача щодо студента: засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується студентом відповідно вимог кафедри, що встановлені на засіданні кафедри (співбесіда, виконання завдань практичного спрямування тощо).

2. Політика щодо академічної доброчесності: жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

3. Політика щодо дедлайнів та перескладання: Пропущені практичні, семінарські заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій. Поточні «незадовільно», отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на практичному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття до

складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп.

V. Підсумковий контроль

Види контролю: поточний, підсумковий. Методи контролю: експрес-контроль підготовки до заняття, виконання домашніх завдань, поточне опитування, оцінка роботи протягом практичного заняття, оформлення результатів самостійної роботи, перевірка конспектів, доповіді, тестування.

Форма контролю: **екзамен.**

Питання до екзамену:

1. Предмет педагогіки
2. Методологічні основи педагогіки
3. Основні етапи розвитку педагогіки
4. Основні категорії педагогіки
5. Галузі педагогіки. Зв'язок педагогіки з іншими науками.
6. Поняття педагогічних технологій, їх види
7. Поняття про методи дослідження та їх види.
8. Загальна характеристика сучасних педагогічних технологій.
9. Емпіричні методи дослідження (спостереження, опитування, вивчення та узагальнення педагогічного досвіду, педагогічний експеримент, вивчення педагогічної літератури)
10. Теоретичні методи дослідження (аналіз, синтез, моделювання, абстрагування)
11. Соціальна роль, функції вчителя, вимоги до нього.
12. Інститут вчительства та інноваційні процеси.
13. Роль професійного самовиховання у розвитку вчителя
14. Самоосвіта як один із шляхів професійного становлення вчителя природничих наук.
15. Методи самостійної навчальної діяльності як основа формування професійної самоосвіти
16. Наукова організація праці студента
17. Поняття про розвиток і формування особистості
18. Основні фактори та рушійні сили процесу розвитку й формування особистості
19. Взаємозв'язок розвитку, виховання та навчання
20. Роль діяльності, спілкування, власної активності у розвитку та вихованні особистості
21. Врахування закономірностей вікового та індивідуального розвитку дітей, підлітків, юнаків.
22. Методика виховної роботи, її сутність.
23. Дидактика як галузь педагогічних знань
24. Сутність процесу навчання, його методологічні основи та рушійні сили
25. Функції процесу навчання, взаємозв'язок між ними
26. Багатомірність структури процесу навчання
27. Процес засвоєння знань
28. Різні підходи до процесу навчання в сучасній школі
29. Аналіз сучасних зарубіжних теорій навчання
30. Поняття змісту освіти, його історичний характер
31. Теорії формування змісту освіти
32. Фактори, що детермінують формування змісту освіти
33. Принципи та критерії відбору змісту освіти
34. Шляхи оновлення змісту освіти в сучасних умовах розбудови національної школи
35. Нормативні документи, що визначають зміст освіти
36. Поняття про методи навчання
37. Основні підходи до класифікації методів навчання
38. Загальна характеристика методів за джерелом інформації
39. Загальна характеристика методів за рівнем пізнавальної діяльності

(активності) школярів.

40. Характеристика методів контролю та самоконтролю у навчанні (усний, письмовий, тестовий, графічний контроль, самоконтроль, метод машинного контролю.
41. Критерії відбору методів навчання
42. Сутність поняття форма організації навчання
43. З історії розвитку форм організації навчання
44. Характеристика класно-урочної системи навчання
45. Урок – основна форма організації навчання
46. Шляхи вдосконалення класно-урочної системи навчання на сучасному етапі
47. Форми організації навчання класно-урочної системи (семінар, практикуми, екскурсії, диспути, факультативи, консультації)
48. Домашня робота учнів. Види домашніх завдань, вимоги до них.
49. Класифікації уроків (за основним способом проведення, за основними етапами, за основною дидактичною метою)
50. Підготовка вчителя до уроку. Вимоги до сучасного уроку.
51. Виховання як спеціально організований і свідомо здійснюваний процес
52. Поняття виховання у широкому та вузькому розумінні
53. Закономірності процесу виховання.
54. Принципи виховання їх характеристика
55. Ідеал та мета виховання на різних етапах розвитку суспільства
56. Структура процесу виховання, її характеристика
57. Взаємозв'язок закономірностей та принципів виховання
58. Поняття про методи та засоби виховання
59. Методи формування свідомості особистості
60. Методи організації діяльності та формування досвіду суспільної поведінки
61. Методи стимулювання поведінки та діяльності
62. Методи контролю, самоконтролю та самооцінки у вихованні
63. Планування роботи класного керівника. Види, структура планів.
64. Напрямки національного виховання. Естетичне та етичне виховання, їх завдання, шляхи реалізації.
65. Моральне виховання школярів, зміст, методи та шляхи реалізації морального виховання.
66. Розумове виховання школярів. Формування основ наукового світогляду школярів.
67. Науковий світогляд і релігія. Світський характер виховання у сучасній школі
68. Мета, завдання та зміст трудового виховання школярів.
69. Мета, завдання та зміст економічного виховання школярів.
70. Мета, завдання та зміст статевого виховання школярів.
71. Професійна орієнтація учнів в системі роботи класного керівника, її форми та методи.
72. Мета, завдання та зміст фізичного виховання школярів.
73. Форми та засоби фізичного виховання. Основи здорового способу життя.
74. Завдання, основні принципи та зміст сімейного виховання.
75. Умови ефективності сімейного виховання
76. Форми роботи класного керівника з сім'ями учнів.
77. Умови ефективності взаємодії класного керівника та батьків
78. Сутність, ознаки та функції колективу.
79. Вплив дитячого колективу на особистість дитини. Структура дитячого колективу.
80. Процес розвитку колективу.
81. Сутність, цілі та зміст індивідуальної роботи.
82. Особливості організації індивідуальної роботи з обдарованими дітьми.
83. Організація роботи учителя-вихователя з важковиховуваними учнями.
84. Планування роботи загальноосвітнього навчального закладу
85. Упровадження в практику роботи школи передового педагогічного досвіду.

86. Види, форми та методи методичної роботи

VI. Шкала оцінювання

Дисципліна включає вивчення трьох змістових модулів. Тому, підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою складається з сумарної кількості балів:

- а) поточне оцінювання з відповідних тем (максимально 40 балів);
- б) підсумкове оцінювання з відповідних тем (максимально 60 балів) за дві модульні контрольні роботи (максимально по 30 балів).

Поточний контроль (мах = 40 балів)													Модульний контроль (мах = 60 балів)		Загальна к-сть балів	
Модуль 1										Модуль 2	Модуль 3					
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					ІНДЗ	МКР 1	МКР 2				
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6-7	Т 8	Т 9-10	Т 11	Т 12	Т 13	Т 14	Т 15	7	30	30	100
2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3				

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82–89	Дуже добре
75-81	Добре
67 -74	Задовільно
60-66	Достатньо
1–59	Незадовільно

VII. Рекомендована література та Інтернет-ресурси

Основна

1. Бартків О.С. Педагогіка (Методика виховної роботи) : навч.-метод. рекомен. (для студентів спеціальності 014 Середня освіта (Математика, біологія, природознавство і здоров'я людини, інформатика, фізика, географія, фізична культура, хімія, природничі науки). Луцьк, 2020. 57 с.

2. Бартків О.С. Основи педагогічної майстерності вихователя ЗДО : навч.- метод. рекомен. Луцьк, 2020. 97 с.

3. Бартків О.С. Фрейм як спосіб візуалізації змісту навчального матеріалу з педагогіки. *Науковий вісник СНУ імені Лесі Українки*. 2019, № 2. С.7-15 (у співавт. з Смалько О.).

4. Бартків О.С. Елементи дистанційного навчання в процесі вивчення курсу «Методика виховної роботи». *Педагогічний часопис Волині : науковий журнал*. Луцьк, СНУ ім. Лесі Українки, 2020. 1(12). 130с. С. 56-61.

5. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти. [Електронний ресурс]. Режим доступу : [http:// zakon.rada.gov.ua](http://zakon.rada.gov.ua)

6. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : посібник / І. М. Дичківська. – 2-ге вид., допов. – Київ : Академвидав, 2012. – 352 с.
7. Досяк І. М. Нестандартні уроки з використанням інноваційних технологій. 1–4 класи / І. М. Досяк. – Харків : Основа, 2007. – 160 с.
8. Дубасенюк О. А. Практикум з педагогіки : навч. посіб. Київ : ІСДО, 1996. 432 с.
9. Закон України «Про освіту». Освіта України : нормативно-правові документи : зб. нормат. док. К. : Міленіум, 2017.
10. Зайченко І. В. Педагогіка. Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К.: Освіта України, 2006. С. 410–415.
11. Інновації у виховних системах [Електронний ресурс] / Режим доступу : <http://osvita.ua/school/method/upbring/1420/>
12. Інноваційні технології навчання: навч. посібн. для студ. вищих техн. навч. закладів / [Кол. авторів; відп. ред. Бахтіярова Х.Ш.; наук. ред. Арістова А.В.; упорядн. словника Волобуєва С.В.]. К. : НТУ, 2017. 172 с.
13. Інноваційні педагогічні технології : посібник/ за ред.. О.І.Огієнко. Київ, 2015. 314с.
14. Карпенчук С. Г. Теорія і методика виховання: навч. посібник. К. : Вища шк., 1997. 368 с.
15. Кондрашова, Л.В., Лаврентьева, О.О., Зеленкова, Н.І. Методика організації виховної роботи в сучасній школі: навч. посіб. Кривий Ріг : КДПУ, 2008 187 с
16. Концепція національно-патріотичного виховання дітей і молоді [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.poltvaculture.gov.ua/>
17. Концепція Державної цільової соціальної програми розвитку позашкільної освіти на період до 2021 року та інших нормативних документах [Електронний ресурс]. Режим доступу : http://www.meduniv.lviv.ua/files/info/nats_strategia.pdf
18. Кремень В. Г. Енциклопедія освіти.К.: Юрінком Інтер, 2008. 1040с.
19. Кузьмінський А. І. Технологія і техніка шкільного уроку : навч. посіб. Київ : Знання, 2010. 335 с.
20. Методика виховної роботи. Практикум : навч.-метод. посіб. для студ. пед. унів-тів / кол. авт.; ред. О.О. Лаврентьева. Кривий Ріг : КДПУ, 2011. 102 с.
21. Основи педагогіки та інноваційні технології у вищій школі : навч. посіб. для аспірантів (денна та вечірня форми навчання) / Укладач Л.І.Васецька. Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. 169 с
22. Прокопів Л. Інноваційні технології навчання і виховання у ВНЗ: навч.метод. посіб. Івано-Франківськ, 2017 166 с.
23. Твердохліб Т. С. Педагогічна майстерність класного керівника в організації виховної роботи: навч.-метод. посіб. Харків: ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2017. 156 с.
24. Чепіль М. М. Педагогічні технології : навч. посіб. Київ : Академвидав, 2012. 224 с.
25. Ярошук Л. Теорія та методика виховання: навч. посібн. Бердянськ, 2019.400с.

Додаткова

1. Андрущенко В. П. Особистісно орієнтовані технології навчання і виховання у вищих навчальних закладах : колективна монографіяю К. : Педагогічна думка, 2008. 256 с.
2. Бех І. Д. Особистісно зорієнтоване виховання – нова освітня філософія. *Позакласний час*. 2019. № 4. С. 42–54.
3. Вишневецький О. Теоретичні основи сучасної української педагогіки [Текст] : навч. посіб. К. : Знання, 2018. 566с.
4. Гніденко М. П. Новий підхід до педагогічного процесу в умовах інформатизації. *Вісник Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій*. 2012. № 3. С. 61–66.

5. Гончаренко С. Методологічні особливості наукових поглядів на педагогічний процес. *Шлях освіти*. 2012. № 4. С. 2-10.
6. Гончаренко С. Український педагогічний словник. К. : Либідь, 1997. 376с.
7. Макаренко А. С. О воспитании. Москва : Политиздат, 1990. 414 с.
8. Мислєдїяльнїсна педагогїка - теорїя і практика. *Вїдкрїтий урок. Розробки. Технологїї. Досвїд*. 2019. № 3. С. 16-17.
9. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року (Указ Президента України № 344/2013 від 25 червня 2013 р.) [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://pon.org.ua/novyny/2446-nacionalna-strategiya-rozvitku-osviti-v-ukrayini.html>
10. Організаційні форми виховної роботи [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://studentam.net.ua/content/view/2308/85/>
11. Педагогика [Текст] : соврем. енцикл. / [под общ. ред. А. Астахова]. Минск : Соврем. шк., [2010]. 719 с.
12. Педагогічна мудрість віків [Текст] : навч. посїб. / уклад. : В. Омельяненко, А. Кузьмінський. К. : Знання, 2019. 411 с.
13. Пометун О. Інтерактивні технології навчання: теорія і практика. К. : [б. и.], 2002. 136 с.
14. Сухомлинський В. О. Духовний світ школяра : вибрані твори : в 5 т. Т. 1. К. : Рад. шк., 1976. С. 3-283.
15. Сухомлинський В. О. Методика виховання колективу : вибрані твори : в 5 т. Т.4. К. : Рад. шк., 1976. Т. 1. С. 401–637.
16. Сухомлинський В.О. Народження громадянина : вибрані твори у 5 т. Т. 1. К. : Рад. шк., 1997. 670 с.
17. Сухомлинський В. О. Праця – основа всебічного розвитку людини : вибрані твори : в 5-ти т. Т. 5. К. : Рад. шк., 1977. С. 145–160.
18. Сухомлинський В.О. Павлівська середня школа : вибрані твори : в 5 т. Т. 4. – К. : Рад. шк, 1977. С. 7–393.
19. Сухомлинський В. О. Проблеми виховання всебічно розвиненої особистості. Вибрані твори : в 5-ти т. Т. І. К. : Рад. шк., 1976. С. 55–209.
20. Сухомлинська О.В. Теоретичні проблеми виховання і діяльність позашкільних закладів. *Початкова школа*. 2015. № 1. С. 28–30.
21. Сухомлинська О. Колектив і особистість у контексті філософії освіти. *Шлях освіти*. 2017. № 4. С. 2-5.
22. Ушинський К. Д. Вибрані педагогічні твори : у 2т. К. : Рад. шк.. 1983. 489 с.